

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 3. oktober 2018
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Julie Christine Gade Mi-
kkelsen
Sagsnr.: 2018-0030-1505
Dok.: 850310

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1102 (Alm. del), som Folketin-
gets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 5. september 2018.
Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Søren Pape Poulsen

/

Marie Mølsted

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1102 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Er det ministerens vurdering, at Folketingets seneste lovgivning lægger op til brug af betingede fængselsstraffe – fremfor ubetingede – i sager om grov voldtægt?”

Svar:

1. Ved lov nr. 635 af 8. juni 2016 om ændring af straffeloven blev straffen for voldtægt generelt skærpet, således at straffen i visse tilfælde, f.eks. overfaldsvoldtægter, blev forhøjet med gennemgående 1 år i forhold til det gældende strafniveau, mens straffen i andre tilfælde blev forhøjet med gennemgående 6 måneder i forhold til det gældende strafniveau.

Det fremgår af pkt. 2.1.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger (L 98), at udgangspunktet for strafudmålingen for en enkeltstående fuldbyrdet overfaldsvoldtægt eller for et enkeltstående fuldbyrdet samleje med et barn under 12 år herefter er 3 år og 6 måneders fængsel, hvis der ikke foreligger andre skærpene omstændigheder, mens udgangspunktet for strafudmålingen for et enkeltstående fuldbyrdet samleje i andre sager om voldtægt ved vold eller trussel om vold – hvis der ikke foreligger andre skærpene omstændigheder – er fra ca. 2 år og 6 måneders fængsel til op mod 3 års fængsel. Udgangspunktet for strafudmålingen for et enkeltstående fuldbyrdet samleje med en person, der befinder sig i en tilstand, hvor den pågældende er ude af stand til at modsætte sig handlingen, er 1 år og 2 måneder. Tilfælde, hvor gerningsmanden med forsæt til samleje har hensat offeret i en tilstand, i hvilken den pågældende er ude af stand til at modsætte sig handlingen, straffes derimod på linje med voldtægt ved vold eller trussel om vold.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at der i almindelighed vil være grundlag for at udmåle en lavere straf, hvis der f.eks. er tale om andet seksuelt forhold end samleje (§ 225) eller om forsøg.

Lovændringen tog alene stilling til selve strafudmålingen i sager om voldtægt og er derfor ikke til hinder for, at der udmåles en betinget straf.

Det følger imidlertid af bemærkningerne til lov nr. 152 af 18. februar 2015 om ændring af straffeloven og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Samfundstjeneste m.v.), hvor brugen af samfundstjeneste blev udvidet, at udgangspunktet ved voldtægt fortsat er, at der skal fastsættes en ubetinget frihedsstraf, og at betinget dom med vilkår om samfundstjeneste kun vil kunne an-

vendes, hvis særlige grunde taler for det.

2. Jeg antager, at spørgsmålet har baggrund i en konkret afgørelse, som blev afsagt af Østre Landsret den 29. august 2018, hvor en på gerningstidspunktet 18-årig mand blev idømt straf på 2 år og 6 måneders fængsel for overtrædelse af straffelovens § 216, stk. 1, nr. 1, om tiltvingelse af samleje ved vold eller trussel om vold, jf. til dels § 225 om andet seksuelt forhold end samleje. Straffen blev gjort delvist betinget, jf. straffelovens § 58, stk. 1.

Det fremgår af afgørelsen, at fem voterende fandt, at *”det undtagelsesvis er forsvarligt på samme måde som byretten at idømme tiltalte en kombinationsdom, således at 6 måneder af straffen, jf. straffelovens § 58, stk. 1, skal fuldbyrdes, mens resten af den forskyldte straf gøres betinget på de vilkår, som byretten har fastsat, regnet fra landsrettens dom. Disse voterende har herved lagt vægt på, at tiltalte er ustraffet og på gerningstidspunktet næsten lige var fyldt 18 år, at tiltaltes personlige forhold er gode, herunder at han er ved at afslutte en 4-årig erhvervsuddannelse, og at den udøvede vold var af begrænset karakter”*. En voterende stemte for, at hele straffen blev gjort ubetinget under henvisning til forholdets alvor og følger.

Det helt klare udgangspunkt er da – som allerede anført – også, at der udmåles en ubetinget fængselsstraf for overtrædelse af straffelovens bestemmelser om voldtægt.

Retspraksis fra landsretterne viser, at dette også gør sig gældende, selv om gerningsmanden er ung. Der kan i den forbindelse henvises til Østre Landsrets dom af 3. januar 2017, hvor domfældte, som var 19 år og tidligere ustraffet, blev idømt en ubetinget fængselsstraf på 1 år og 2 måneder for overtrædelse af straffelovens § 216, stk. 1, nr. 2 (om samleje med en person, som befinder sig i en tilstand eller situation, i hvilken den pågældende er ude af stand til at modsætte sig handlingen). Der kan endvidere henvises til Østre Landsrets dom af 15. august 2016 (gengivet i UfR 2016.3880), hvor tre domfældte på 17 år blev idømt ubetingede fængselsstraffe for henholdsvis forsøg på voldtægt, medvirken til voldtægt og fuldbyrdet voldtægt efter straffelovens § 216, stk. 1, nr. 2 (om samleje med en person, som befinder sig i en tilstand eller situation, i hvilken den pågældende er ude af stand til at modsætte sig handlingen). Landsretten bemærkede, at *”på trods af de tiltaltes unge alder på gerningstidspunktet og det oplyste om deres gode personlige forhold er der efter kriminalitetens karakter og grovhed ikke grundlag for at gøre straffen helt eller delvist betinget, herunder med vilkår om samfundstjeneste”*.

I modsætning hertil kan dog også nævnes Østre Landsrets dom af 12. januar 2017, hvor der – ligesom i Østre Landsrets dom af 29. august 2018 – blev afsagt en delvist betinget dom for voldtægt. Sagen angik en på gerningstidspunktet 16-årig dreng, som i forening med to 14-årige drenge blev fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 216, stk. 1, nr. 2 (om samleje med en person, som befinder sig i en tilstand eller situation, i hvilken den pågældende er ude af stand til at modsætte sig handlingen). Domfældte blev idømt en fællesstraf på 1 år og 3 måneders fængsel, hvoraf 6 måneder blev gjort ubetinget, med vilkår om tilsyn af Kriminalforsorgen i 2 år. Domfældte var tidligere idømt en betinget fængselsstraf på 8 måneder for overtrædelse af straffelovens § 244 (om simpel vold), § 245, stk. 1 (om grov vold), § 260, stk. 1, nr. 1 (om ulovlig tvang), og § 261, stk. 1 (om frihedsberøvelse).